

1.3. Meteorološka postaja v Semiču

1.3. Meteorological station in Semič

Mateja Nadbath

Na nadmorski višini 249 m je v Semiču, na severu Bele krajine meteorološka postaja. Poleg te je v Beli krajini še sedem meteoroloških postaj.

Meteorološko postajo IV. reda so v Semiču postavili že 1. septembra 1913; namenjena je bila merjenju padavin in snežne odeje, kar je še danes. Od 1. avgusta 1994 na postaji spremljajo trajanje sončnega obsevanja; to je edina postaja v Beli krajini s tovrstnimi meritvami. Od 13. novembra 2000 sta na postaji tudi avtomatska senzorja za meritve temperature in vlage zraka.

Slika 1.3.1. Geografska lega meteorološke postaje v Semiču - Vavpči vasi (vir: Atlas Slovenije)

Figure 1.3.1. Geographical position of meteorological station in Semič - Vavpči vasi (from: Atlas Slovenije)

V Semiču so meritve in opazovanja potekala od leta 1913 do 1922. Po daljši prekinitvi so ponovno začeli z opazovanji leta 1949. 14. aprila 1994 so meteorološko postajo prestavili v Vavpčo vas, jugozahodno od Semiča.

Prvi opazovalec v Semiču je bil Martin Jakše, ki je opazoval do leta 1919. Vmes je, od junija 1914 do januarja 1916, opazoval Matija Bartel. Do leta 1922 je opazoval Viktor Jakše. Po drugi svetovni vojni, od leta 1949 do 1951, je Maksimiljan Vilfan opazoval in meril meteorološke pojave. Do leta 1969 je delo opazovalke opravljala Roža-Ivana Hafner, od konca januarja 1969 do aprila 1994 je z delom nadaljeval Alojz Bezek. Ob prestavitvi postaje v Vavpčo vas je bil opazovalec Jože Mernik, od oktobra 1995 do danes pa opazuje in meri Milica Mernik.

Slika 1.3.2. Opazovalka Milica Mernik ob ombrometru, 25.4.2001 (foto: Peter Stele)

Figure 1.3.2. Observer Milica Mernik near the rain gauge, on 25th of April 2001 (photo: Peter Stele)

Od vsega začetka so na postaji v Semiču merili višino padavin z ombrometrom, z njim opazovalka izmeri vsak dan ob 7. uri dnevno višino padavin. Opazovalka dnevno meri tudi višino novozapadlega snega in debelino snežne odeje ter beleži trajanje snežne odeje, čas pojavljanja padavin, obliko padavin in ostale meteorološke pojave. Opazovalka od avgusta 1994 dnevno menjuje tudi trakove na heliografu.

Slika 1.3.3. Heliograf in meteorološka hišica z avtomatskima senzorjema za merjenje temperature in vlage zraka na opazovalnem vrtu v Vavpči vasi, 25.4.2001 (foto: Peter Stele)

Figure 1.3.3. Heliograph and meteorological shelter in which data logger for air temperature and humidity stand, in Vavpča vas, on 25th of April 2001 (photo: Peter Stele)

Slika 1.3.4. Heliograf (foto: Renato Bertalanič)

Figure 1.3.4. Heliograph (photo: Renato Bertalanič)

Heliograf je preprost instrument za merjenje trajanja sončnega obsevanja. Sestavljen je iz steklene krogle premera okoli 9,5 cm in podstavka, na katerem je pritrjen registrirni papir heliogram. Steklena krogla deluje kot zbiralna leča, ki na heliogramu izžge sled, če sije sonce. Na heliogramu se sled ne izžge, ko je sonce nizko, 3° nad obzorjem in je moč žarkov majhna. Iz analize heliograma ugotovijo, koliko ur na dan je sijalo sonce.

Preglednica 1.3.1. Najvišje in najnižje vrednosti nekaterih merjenih in opazovanih meteoroloških spremenljivk na meteorološki postaji v Semiču od leta 1961 do 2000

Table 1.3.1. Extreme values of measured and observed meteorological phenomena on meteorological station in Semič from 1961 to 2000

	največ maximum	leto / datum year / date	najmanj minimum	leto / mesec year / month
letna višina padavin (mm) annual precipitation (mm)	1576	1972	896	1971
mesečna višina padavin (mm) monthly precipitation (mm)	354	oktober 1992	0	januar 1964 oktober 1965
dnevna višina padavin (mm) daily precipitation (mm)	101.7	11.11.1979	0	/
višina snežne odeje (cm) snow cover depth (cm)	70	17.2.1969	0	/
letno število dni s snežno odejo number of days with snow cover per year	81	1963	4	1975
letno število dni z meglo number of days with fog per year	95	2000	10	1994
letno trajanje sončnega obsevanja (ure)* yearly sunshine duration (hours)	2210	2000	1662	1999

* obdobje od avgusta 1994 do 2000

SUMMARY

Meteorological station in Semič is situated in Bela krajina, in south-eastern part of Slovenia. It began to operate on 1st of September 1913 and it is still active in spite of one interruption and some displacements. From the beginning on precipitation, snow cover and fresh snow cover are measured and meteorological phenomena are observed. From August 1994 on also the sunshine duration is measured and from November 2000 on air temperature and humidity are measured by data loggers. First observer was Martin Jakše, nowadays observes Milica Mernik; she is observer from 1995 on.